

ต้นฉบับ หน้าขาดหาย

STYLE IN ANGKHAN KALAYANAPONG'S POETICAL PROSE

Mr. Dhanate Vespada

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Thai

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-540-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
ภาควิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

ลีลาในงานร้อยแก้วของอังคาร กัลยาณพงศ์
นายชเนศ เวศร์ภาดา
ภาษาไทย
อาจารย์ ดร. สัจจิตรา จงสถิตย์วัฒนา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

[Signature] คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature] ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ วัชรวิ รมยะนันท์)

[Signature] อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. สัจจิตรา จงสถิตย์วัฒนา)

[Signature] กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์ศรี เข้มมั่นคงดา)

[Signature] กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อิงอร สุนันธุ์วิเศษ)

พิมพ์โดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในกรอบสี่เหลี่ยมผืนผ้า

ธเนศ เวศร์ภาดา : ลีลาในงานร้อยแก้วของอังคาร กัลยาณพงศ์ (STYLE IN ANGKHAN
KALAYANAPONG'S POETICAL PROSE) อ.ที่ปรึกษา : อ.ดร.สุจิตรา จังสถิตย์วัฒนา,
419 หน้า. ISBN 974-577-540-1

การวิจัยครั้งนี้จะมุ่งหมายที่จะศึกษาลักษณะเด่นด้านลีลา และลักษณะการสืบทอด "ชนบ" ด้าน
ลีลาจากวรรณคดีร้อยแก้วประเภทคำสอนและชาดกในงานร้อยแก้วของอังคาร กัลยาณพงศ์

ผลการวิจัยสรุปว่า งานร้อยแก้วของอังคาร กัลยาณพงศ์มีลีลาที่เป็นลักษณะเด่นเฉพาะตัว
ได้แก่ การไม่ใช้คำลักษณนาม การใช้กลุ่มคำที่มีขนาดยาว การเรียงลำดับคำในประโยค การสร้าง
จินตภาพของธรรมชาติ เป็นต้น และมีลีลาอีกบางประการที่สืบทอด "ชนบ" จากวรรณคดีร้อยแก้วประเภท
คำสอนและชาดก ได้แก่ การใช้คำซ้อน 4 พยางค์ การใช้สำนวนแปลจากภาษาบาลีและสำนวนโบราณ
การใช้ภาพพจน์ การสร้างสมมูลทางโครงสร้างภาษา การเล่นเสียงสัมผัสคล้องจอง เป็นต้น ลีลา
ทั้งหมดนี้ชี้ให้เห็นว่า อังคารให้ความสำคัญและสืบทอดคุณลักษณะของ "ร้อยแก้ว" ในความหมายดั้งเดิมไว้ คือ
งานร้อยแก้วที่สอร้อยลีลาเชิงคำสอนและพรรณนาผสมผสานกลมกลืนอย่างเหมาะสมเจาะจงงาม

ภาควิชา ภาษาไทย
สาขาวิชา ภาษาไทย
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อผู้พิมพ์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

พิมพ์ที่ศูนย์ฉบับภาคฤดูร้อนวิทยาลัยวิชาการศึกษาในกรอบสี่เหลี่ยมที่พิมพ์เหมือนกัน

DHANATE VESPA DA : STYLE IN ANGKHAN KALAYANAPONG'S POETICAL PROSE.

THESIS ADVISOR : SUCHITTRA CHONGSTITVATANA, Ph.D., 419 PP.

ISBN 974-577-540-1

The main purpose of this study is to point out characteristics of style and literary convention in didactic literature and religious tales from Angkhan Kalayanapong's poetical prose.

The result of the study denotes that the style in Angkhan's poetical prose is of great prominence, for example, the intentional obliteration of noun classifiers, word orders in sentences, natural images. In addition, some characteristics of the style are inherited from literary convention in didactic literature and religious tales, such as four syllabus compounding words, Pali and ancient style of writing, parallelistic pattern and conventional alliteration. All these characteristics reveal that Angkhan conserves and succeeds the traits of original "poetical prose" which is harmoniously and rhetorically composed of didactic and descriptive diction.

ภาษาไทย
ภาควิชา
สาขาวิชา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อผู้พิมพ์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษารวม

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. สุจิตรา จงสถิตย์วัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ท่านได้ให้คำแนะนำอันมีค่า และตรวจแก้เนื้อหาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความเอาใจใส่อย่างดี และคอยกระตุ้นให้กำลังใจด้วยความเมตตาและห่วงใยเสมอ

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์วัชร รมยะนันท์ รองศาสตราจารย์ ดร. ตักดีศรี แยมันดดา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ อิงอร สุพันธ์ภูมิ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์

นอกจากนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความรักและกรุณาของ รองศาสตราจารย์ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวรรณ เกียรติโยธิน เพ็ชร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปราณี ฟ้าพานิช รองศาสตราจารย์ ดวงมน จิตรจ้านงค์ และรองศาสตราจารย์ รื่นฤทัย สัจจพันธ์

ผู้วิจัยขอขอบคุณ นางสาวเขาวนุช รัตมีวงศ์พร เพื่อนแก้วผู้มีส่วนช่วยเหลือผู้วิจัยอย่างมากทั้งด้านความคิดและกำลังใจ อีกทั้งนางสาวไกล่รุ่ง อามระดิษ นางสาวธีรนุช โชคสุวนิช นางสาวปัทมา จันทรเจริญสุข และเพื่อนๆ ผู้คอยเตือนและปลุกปลอบให้มึนล้ากำลัง นายนิพัทธ์ วิวาพัฒน์ นายตระการ พันธุมเลิศรุจี ลูกศิษย์ผู้ช่วยตัดลอกข้อมูลลงบัตรอันมีจำนวนมหาศาล และนางสาวสมศรี พึ่งวงศ์ตระกูลผู้ช่วยจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้อย่างไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย

ในท้ายสุด ผู้วิจัยขอกราบรำลึกถึงพระคุณของพ่อและแม่ ซึ่งประโลมขวัญลูกด้วยแววตาอันอบอุ่นและรอยยิ้มอันอ่อนโยนอยู่เป็นนิรันดร์ และขอรำลึกถึงคุณความดีของนายปราโมทย์ เวศร์ภาดา พี่ชายผู้วายชนม์ ซึ่งมีส่วนทำให้ผู้วิจัยรักอ่านวรรณกรรมมาจนทุกวันนี้ ขอให้ดวงวิญญาณอันมีใจใสบริสุทธิ์ เป็นเรือนครองของพี่มีสุขสานติในสัมปรายภพ

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
วิธีการดำเนินการค้นคว้าและวิจัย	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
2. วิเคราะห์งานหรือแก้วของอังคาร กัลยาณนงค์	10
ก. ร้อยแก้วประเภทคำสอน	13
1. แก่นเรื่อง	13
1.1 คุณประโยชน์ของธรรมชาติ	13
1.2 อวิหิงสาของมนุษย์	14
1.3 อนิจจังของชีวิต	15
2. ตัวละคร	17
2.1 ตัวละครที่เป็นมนุษย์	18
2.2 ตัวละครที่เป็นความเปรียบ	19
3. กลวิธีการดำเนินเรื่อง	21
3.1 การสาธก	21
3.2 การตั้งคำถาม	21
3.3 การกล่าวเนื้อความซ้ำซ้อน	26
ข. ร้อยแก้วประเภทนิทาน	30
1. แก่นเรื่อง	30
1.1 อวิหิงสาของมนุษย์	30
1.2 คุณค่าของธรรมชาติ	32
1.3 อนิจจังของชีวิต	33
1.4 ความรักระหว่างแม่กับลูก	34

	หน้า
2. ตัวละคร	35
2.1 ตัวละครฝ่ายดี	36
2.2 ตัวละครฝ่ายเลว	45
3. กลวิธีการดำเนินเรื่อง	53
3.1 การเปิดเรื่อง	53
3.2 การปิดเรื่อง	58
3.3 การเรียงลำดับเหตุการณ์	64
3. สลักในงานร้อยแก้วของอังคาร กัลยาณพงศ์	70
ก. สลักที่เป็นลักษณะเด่นของอังคาร กัลยาณพงศ์ ...	75
1. การใช้คำ	76
1.1 การใช้คำที่สอดคล้องกับแก่นเรื่อง...	77
1.2 การใช้คำที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา...	95
1.3 การใช้คำที่หมายถึงธรรมชาติ	101
1.4 การใช้คำบอกแสง สี	108
1.5 การใช้คำบอกเวลา	117
2. การไม่ใช้คำลักษณนาม	120
3. การใช้กลุ่มคำที่มีขนาดยาว	128
4. การเรียงลำดับคำในประโยค	132
5. การใช้มุมมองแบบภรรคนะไร้ขอบเขต	149
ข. สลักที่เป็นลักษณะเด่นซึ่งสืบทอด "ชนบ" จาก	
วรรณคดีร้อยแก้วประเภทคำสอนและชาดก	189
1. ด้านการใช้ภาษา	190
1.1 การใช้คำซ้อน 4 พยางค์	190
1.2 การใช้ประโยคขยายที่มี	
คำเชื่อม "อัน"	253
1.3 การใช้สำนวนแปลจากภาษาบาลี	
และสำนวนโบราณ	284
1.4 การใช้ภาพพจน์	336
1.5 การสร้างสัมผัสทางโครงสร้างภาษา..	356
1.6 การเล่นเสียงสัมผัสคล้องจอง	362

2. ด้านแนวคิด	391
2.1 การสร้างความเกรงกลัวและ ตระหนักรู้	391
2.2 การสร้างความเลื่อมใสศรัทธา	408
4. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	412
บรรณานุกรม	414
ประวัติผู้เขียน	419